

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 15/2007 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av kommunikationsmarknadslagen samt 2 och 5 § i lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 12 september 2007 en proposition med förslag till lagar om ändring av kommunikationsmarknadslagen samt 2 och 5 § i lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation (RP 48/2007 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtande (GrUU 10/2007 rd) återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- referendarieråd Jorma Kuopus, riksdagens justitieombudsmans kansli

- konsultativ tjänsteman Maaret Suomi, kommunikationsministeriet
- biträdande direktör Pekka Koskenheimo, jurist Anu Kettunen och kommunikationsmarknadsexpert Petri Makkonen, Kommunikationsverket
- utredningschef Valtteri Virtanen, Konkursverket
- jurist Paula Hannula, Konsumentverket
- överinspektör Hannele Isola-Miettinen, Statens revisionsverk
- chefsjurist Anne Vainio, Elisa Abp
- utvecklingsdirektör Tapio Haapanen, Telia-Sonera Abp
- chefen för juridiska ärenden Teemu Summanen, Finnet-förbundet rf
- juridisk chef Marko Lahtinen, FiCom.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att kommunikationsmarknadslagen och lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation ändras. Det föreslås att de bestämmelser om teleföretag som gäller skyldighet att överlåta nyttjanderätter kompletteras på det sätt som förutsätts i Europeiska gemenskapernas kommissions formella underrättelse. Ändringarna ger Kommunika-

tionsverket större befogenheter att ålägga teleföretagen skyldigheter att överlåta nyttjanderätt.

Propositionen innehåller dessutom ett antal mindre ändringsförslag, som hänför sig till den tekniska utvecklingen på området och erfarenheterna av tillämpningen av lagen.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning finner utskottet förslaget nödvändigt och ändamålsenligt. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

En av orsakerna till propositionen är Europeiska unionens kommissions formella underrättelse om sättande i kraft av direktiven om elektronisk kommunikation. I den formella underrättelsen anser kommissionen att direktiven inte på ett korrekt sätt har införlivats med den nationella lagstiftningen.

Vid utfrågningen av sakkunniga har utskottet fäst sig vid den oro som råder bland aktörerna i branschen för att man med de bestämmelser som nu föreslås skapar en situation som ur aktörernas synvinkel är oförutsägbar och som kan ha negativ inverkan på deras investeringar. Utskottet har strävat efter att noggrant bedöma konsekvenserna och de rättsliga följderna av den föreslagna lagstiftningen, framför allt i ljuset av grundlagsutskottets utlåtande.

Grundlagsutskottet bedömer i sitt utlåtande att regleringen inte är för generös och att den följaktligen uppfyller det krav på exakthet och noga avgränsning som gäller egendomsskyddet. Enligt utskottets mening anger 18 och 36 a § i lagförslag 1 ganska noggrant vilka kriterier som gäller för överlåtelseskyldighet. Dessutom kopplas överlåtelse av nyttjanderätt ihop med nyttjanderätter som avses i lagens 23—32 och 34—36 §. Detta sätter, menar utskottet, spärren för godtyckliga och överraskande skyldigheter.

Detaljmotivering

18 § 2 mom. 13 a punkten. Utskottet understryker att de skyldigheter som åläggs enligt 1 mom ska stå i rätt proportion till det mål som eftersträvas. Skyldigheten får inte heller vara oskälig för ett teleföretag och skäligheten bedöms både med hänsyn till det teleföretag som är skyldigt att överlåta nyttjanderätten och det begärande teleföretaget. Teleföretagets eget behov av kapaci-

tetsnyttjande ska således alltid prioriteras när skyldigheten att överlåta nyttjanderätt bedöms. Utskottet framhåller dessutom att Kommunikationsverket ska ändra ett förpliktande beslut som det meddelat, om det utifrån en marknadsanalys konstateras ha skett betydelsefulla förändringar i konkurrensläget på marknaden.

Utskottet föreslår att 2 mom. 13 a punkten kompletteras med ett omnämnande om annan skälig utnyttjanderätt som har samband med föregående punkter. När nya tjänster och teknologier utvecklas kan nämligen något annat element, för vars överlåtelse en skyldighet bör åläggas, vara sammankopplat t.ex. med förpliktelsen att överlåta nyttjanderätt till programmeringsgränssnittet i ett televisions- eller radiosystem enligt 32 §. Med kompletteringen vill utskottet å andra sidan understryka överlåtelseskyldighetens skälighet, vilket även är ett krav enligt 36 a § i förslaget.

Utskottet betonar att den föreslagna bestämmelsen inte får ges en vid tolkning. Många villkor och principer begränsar tillämpningen av bestämmelsen. Dessa villkor bör uppfyllas och bestämmelsen bör tillämpas inom ramen för ifrågasvarande principer.

Utskottet har lagt till en passus om detta i punkten.

Ikraftträdandebestämmelsen. Ikraftträdandebestämmelsens 2 mom. är en övergångsbestämmelse enligt vilken bestämmelserna i den 137 och 137 a § som gällde vid lagens ikraftträdande tillämpas till och med den 31 december 2007. På grund av den tid som krävs för behandlingen i riksdagen är övergångsbestämmelsen obefogad. Därför föreslår utskottet att 2 mom. i kraftträdandebestämmelsen utesluts.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår kommunikationsutskottet

att lagförslag 2 godkänns utan ändringar,

att lagförslag1 godkänns enligt propositionen men 18 § 2 mom. 13 a punkten och ikraftträdandebestämmelsen med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

18 §

Skyldigheter för företag med betydande marknadsinflytande

13 a) överlåta annan skälig nyttjanderätt som har samband med ovan nämnda eller annan med ovan nämnda nyttjanderätter jämförbar nyttjanderätt till ett kommunikationsnätelement eller tillhörande funktioner så som bestäms i 36 a §,

Ikraftträdandebestämmelsen

(1 mom. som i RP)

(2 mom. *utesl.*)

Helsingfors den 29 november 2007

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Martti Korhonen /vänst
vordf. Saara Karhu /sd
medl. Mikko Alatalo /cent
Marko Asell /sd
Maria Guzenina-Richardson /sd
Leena Harkimo /saml
Mats Nylund /sv
Pentti Oinonen /saf
Reijo Paajanen /saml

Markku Pakkanen /cent
Lyly Rajala /saml
Tero Rönni /sd
Pertti Salovaara /cent
Janne Seurujärvi /cent
Johanna Sumuvuori /gröna
Ilkka Viljanen /saml
Anne-Mari Virolainen /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.